

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/310/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115232219
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5115232219.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcu : Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. č. XXX, F. X. H., právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Ing. Dušan Chlapík s.r.o., Sládkovičova 13, Žilina, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova č. 2, Bratislava, o zaplatenie 1.070,56 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 14C/334/2015-48 zo dňa 21. apríla 2016, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozsudku okresný súd poukázal na ust. § 5, § 6, § 15, § 16 zák. č. 514/2003 Z.z. a vykonané dokazovanie, konštatoval nasledovný skutkový a právny stav:

Uznesením Okresného riaditeľstva PZ Čadca ČVS ORP-1270/KM-CA-2012 zo dňa 22.10.2012 bolo zmysle ust. § 199 ods. 1 Tr. por. bolo začaté trestné stíhanie a súčasne v zmysle ust. § 206 ods. 1 Tr. por. začaté stíhanie osoby Z. H., t.j. žalobcu pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ tr. zák. z dôvodu, že v čase asi o 22:30 h dňa 21.9.2012 na hlavnej stanici pri autobusovej zástavke č. 6 ČSA v KNM verbálne a fyzicky napadol svojho suseda E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom X. XXX, a to tým spôsobom, že začal z lavičky pred zástavkou č. 2 po E. B. vykrikovať, že ho zbije, lebo napadol jeho matku a následne keď chcel E. B. po otvorení dverí autobusu nastúpiť, tak ho napadol z boku a to tak, že ho obidvoma rukami zovretými v päste udieral do hlavy z bočnej ľavej strany hlavy za uchom potom ho udieral aj spredu, pričom mu rozbil vrchnú peru z vnútornej strany, pritom mu vypadla krabica s holubom z rúk na zem, preto sa zohol zdvihnúť túto krabicu, začal ho Z. H. kopať nohami, nevedel uviesť ktorou nohou ho kopal, ale kopol niekoľkokrát do hrudníka, kopol ho aj z boku do ľavej strany rebier a následne ho kopol do zadnej strany chrbta, ktorý má tri krát operovaný, pričom mu spôsobil zlomeninu deviateho rebra a prasknutie desiateho rebra s predpokladanou dobou liečenia 21 dní.

Dňa 4.11.2012 obvinený podal sťažnosť proti uzneseniu, ktoré považoval za nezákonné a vydané predčasne, nakoľko bol dňa 22.9.2012 podať oznámenie o fyzickom a verbálnom napadnutí predchádzajúci večer, t.j. 21.9.2012 vo večerných hodinách pred odchodom posledného autobusu z autobusovej stanice v KNM do obce Nesluša E. B., ktorý ho mal verbálne napádať, nadávať do kokotov, hajzlov, a urážať jeho sestru. Po verbálnych útokoch ho už pri nastupovaní do autobusu zrazu nečakane ho zovretou päťou napadol a udrel do oblasti krku. On sa aktívne bránil a raz zasiahol účastníka do oblasti tváre. V tom ako útok zbadali jeho kamaráti, ktorí boli na odchode vrátili sa k nemu späť a títo ho boli aj odprevadiť domov. Namietal, že uznesenie bolo voči nemu vznesené policajtkou, ktorá prijala aj jeho podnet.

Uznesením OP Žilina 4Pv 332/12-5 zo dňa 12.12.2012 bola sťažnosť obvineného zamietnutá ako nedôvodná s konštatovaním, že poverený príslušník PZ neporušil Trestný poriadok, postup dostatočne

odôvodňuje aktuálny obsah spisového materiálu a ktorý predstavuje trestné oznámenie, hlásenie úrazu a zápisnica o doplnení trestného oznámenia Z. H. a E. B., pretože doposiaľ zabezpečené dôkazy nasvedčujú k záveru, že skutok uvedený v uznesení o vznesení obvinenia sa stal a vykazuje prečiny ublíženia na zdraví a výtržníctva. K námietke postupu policajta prokurátor uviedol, že sa jedná o dve samostatné veci v rozdielnom postavení, kde obvinený v jednej veci vystupuje ako poškodený z priestupku, ktorá veci bola postúpená a v ďalšom postavení obvineného.

Súd zistil, že dňa 20.6.2013 bola podaná Okresnom prokuratúrou v Žiline obžaloba na obvineného žalobcu pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.

Súd z obsahu skráteného rozsudku OS Žilina vydaného samosudkyňou JUDr. Erikou Bebčákovou zistil, že v konaní 28T/113/2013 bol rozsudkom č.k. 28T/113/2013-240 zo dňa 4.12.2014 žalobca oslobodený spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. Prokurátor aj obžalovaný sa vzdali práva podať odvolanie.

Súd ďalej zistil, že uznesením KS Žilina 1To/3/2015-248 zo dňa 20.1.2015 bolo odvolanie poškodeného zamietnuté ako podané neoprávnenou osobou.

Právny zástupca žalobcu si vyčíslil trovy obhajoby vo výške 1.070,56 eur. Podľa výdavkového a príjmového dokladu zástupca žalobcu JUDr. Ing. Martin Chlapík s.r.o. prijal od odporcu sumu 1070,56 Eur ako trovy obhajoby v konaní 28T/113/2013.

Súd ďalej zistil, že žalobca požiadal podaním zo dňa 30.3.2015 žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci. V návrhu uviedol: "Podľa nášho názoru je splnený zákonný predpoklad pre existenciu zodpovednosti štátu za škodu, nakoľko došlo k vzniku ujmy nezákonným rozhodnutím v priebehu trestného konania podaním obžaloby, teda podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je ako orgán konajúci v mene štátu Generálna prokuratúra SR". Ďalej žalobca uviedol, že povinnosťou prokurátora je z úradnej povinnosti dohliadať na zákonnosť celého prípravného konania v rámci ktorého môže uznesenie vyšetrovateľa o začatí trestného stíhania zrušiť a to aj bez podania sťažnosti. V danej veci prokurátor podal obžalobu, nakoľko bol presvedčený o dôvodnosti a zákonnosti trestného stíhania, o ktorej obžalobe rozhodol OS tak, že obžalovaného poškodeného pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví v súbehu s prečinom výtržníctva spod obžaloby oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom.

Žalovaný listom zo dňa 25.8.2015 nárok žalobcu uplatnený na základe predbežného prerokovania nároku na náhradu škody odmietol ako nedôvodný s odkazom že oslobodenie klienta spod obžaloby nemá žiadny vplyv na zákonnosť vykonania trestného konania, pretože až kontradiktórnym procesom vykonaným na hlavných pojednávaniach pred okresným súdom bola ustálená vina klienta s tým, že sčasti jeho konanie bolo vyhodnotené ako priestupok proti občianskeho spolunažívaniu, avšak k postúpeniu veci nemohlo dôjsť, lebo od spáchania skutku uplynuli dva roky a sčasti bolo konštatované, že mu nebolo jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností preukázané spôsobenie ujmy na zdraví poškodeného a v takom rozsahu ako mu kládla obžaloba za vinu.

Vzhľadom na námietku žalovaného súd s poukazom na právne závery Najvyššieho súdu SR v uznesení z 26. septembra 2012 sp. zn. 6 Cdo 149/2011 ako aj závery prijaté Najvyšším súdom SR v rozsudku zo dňa 14.10.2015 č.k. 8Cdo 289/2014 konal ako so zástupcom žalovaného s Generálnom prokuratúrou SR podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zák. č. 514/2003 Z.z.. Jednoznačne sa nejednalo o prípad, kde by žalobca tvrdil, že škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru tým, že nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

V tomto prípade v samotnom návrhu na predbežné prerokovanie náhrady škody vymedzil a označil žalobca ako podstatu nároku - nezákonné rozhodnutie - podanie obžaloby či prokurátorom podanú obžalobu. Jednoznačne však podľa Trestného poriadku obžaloba nie je rozhodnutím ale len procesným návrhom prokurátora podľa § 234 a nasledovne Trestného poriadku.

V návrhu na predbežné prejednanie veci žalobca dôsledne opísal jednotlivé úkony trestného konania s konštatovaním, že v súvislosti s trestným konaním poškodenému vznikla ujma spočívajúca v nákladoch na zaplatené trovy obhajoby vo výške 1.070,56 Eur ako aj konštatoval, že je splnený predpoklad pre existenciu zodpovednosti štátu za škodu, nakoľko došlo k vzniku ujmy nezákonným rozhodnutím v priebehu trestného konania, podaním obžaloby, teda podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zák. 514/2003 Z.z. s konajúcim orgánom v mene štátu Generálna prokuratúra SR. Konštatoval povinnosť prokurátora dohliadať na zákonnosť trestného stíhania.

Podľa vyššie citovanej judikatúry je možné za nezákonné rozhodnutie považovať len vznesenie obvinenia a to v prípade, že trestné stíhanie bolo zastavené alebo bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby.

Žalobca vo svojom návrhu či prednese neoznačil za nezákonné rozhodnutie vznesenie obvinenia. Podanie obžaloby by mohlo byť považované len za nezákonný postup a to len v prípade, aby by nebol dôvod na takýto postup ale jej podaním bol porušený zákon.

Z uvedeného dôvodu, pretože podanie obžaloby nemožno považovať za nezákonné rozhodnutie, ktorým by mohol byť založený dôvod pre vznik škody nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, súd môže prejednať len tú škodu a priznať nároky len zo škody, prejednanej v predbežnom prerokovaní veci, súd žalobu v plnom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol tak, že z dôvodu neuplatnenia náhrady trov konania, tento nárok úspešnému žalovanému podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhoval odvolaciemu súdu napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že návrhu vyhovie a prizná mu nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj pred odvolacím súdom. Vo svojom odvolaní poukazoval na to, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uvádza, že žalovaný dobrovoľne neuspokojil jeho nárok na náhradu škody, ktorého sa domáhal v zmysle § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z., a ktorý si uplatnil v zmysle § 3 ods. 1 písm. a) a § 5 ods. 1 cit. zákona, nakoľko došlo na jeho strane k vzniku ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v priebehu trestného konania orgánom štátu, a to uznesením o vznesení obvinenia, zamietnutím sťažnosti ako obvineného proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ a následným podaním obžaloby zo strany prokurátora. Ako žalovaného v spore označil Slovenskú republiku a orgán konajúci v mene štátu označil v zmysle § 4 ods. 1 písm. f) cit. zákona Generálnu prokuratúru SR.

S názorom okresného súdu, v zmysle ktorého podanie obžaloby nemožno považovať za nezákonné rozhodnutie, ktorým by mohol byť založený dôvod pre vznik škody nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci a súd môže prejednať len tú škodu a priznať nároky len zo škody prejednanej v predbežnom prerokovaní veci, nesúhlasí a sa s ním nestotožňuje.

Právny nárok jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo skončené oslobodením spod obžaloby treba vo všeobecnej rovine odvodiť z princípu právneho štátu. Štát je povinný niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktoré svojou činnosťou a rozhodovaním priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní viesť vyšetrovanie a stíhať trestnú činnosť, na strane druhej sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ukáže ich postup ako mylný a tým zasahujúci do základných práv jednotlivca. V danom prípade sa výsledok trestného stíhania v podobe právoplatného odsúdenia žalobcu v procesnom postavení obžalovaného nedostavil. Štát sa teda stal plne zodpovedným za vedenie trestného stíhania voči žalobcovi, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím.

V štádiu prípravného konania, ktorým sa rozumie úsek trestného konania od začatia trestného stíhania do podania obžaloby, koná poverený policajt ako aj prokurátor. Pri vyvodení zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci je potrebné dôsledne rozlišovať jednotlivé úseky trestného stíhania a zároveň je nevyhnutné vyvodiť aj mieru oprávnení, ktorými v danom štádiu trestného konania disponujú jednotlivé orgány činné v trestnom konaní. Postavenie prokurátora je odlišné od postavenia policajta, pretože prokurátor podľa § 230 Trestného poriadku vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v celom prípravnom konaní. Činnosť prokurátora, ktorá je v tomto konaní dôvodom pre uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu nemožno prehliadnuť. Prokurátor v prípravnom konaní disponuje zákonnými oprávneniami s príslušnou rozhodovacou činnosťou. V zmysle ust. § 234 Trestného poriadku právo podať obžalobu je výlučným právom prokurátora a je vyjadrením obžalovacej zásady. Obžaloba je osobitou formou rozhodnutia prokurátora, ktorý sa rozhodol postaviť obvineného pred súd, ak to výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú. Prokurátor sa musí zaoberať skúmaním všetkých okolností v prípade, ktoré vyšli najavo počas dokazovania vykonávaného v prípravnom konaní. Musí skúmať, či z vykonaných dôvodov nevyplývajú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie než postup podľa tohto ustanovenia. Okrem podania obžaloby prokurátorom žalobca jednak v žiadosti o prerokovanie náhrady škody zaslanej žalovanému ako aj v podanom žalobnom návrhu uviedol ako nezákonné rozhodnutie uznesenie OR PZ Čadca OO PZ Kysucké Nové Mesto ČVS:ORP-1270/KM-CA-2012 zo dňa 22.10.2012, proti

ktorému podal písomnú sťažnosť dňa 04.11.2012, ktorú prokurátor následne uznesením OP Žilina č.j. 4Pv332/12-5 zo dňa 12.12.2012 zamietol. Všetky tieto dokumenty ako listinné dôkazy, z ktorých je zrejme nezákonné rozhodnutie, žalobca pripojil k žalobnému návrhu. Nemožno sa teda stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, z ktorého nezákonného rozhodnutia jeho nárok vychádza. Podľa jeho názoru prokurátor svojim aktívnym konaním, t.j. zamietnutím sťažnosti a podaním obžaloby zachoval nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia, hoci mu právnym poriadok dáva oprávnenie konať aj inak, teda osvojil si závery nezákonného rozhodnutia, stotožnil sa so skutočnosťou, že žalobca je obvinený zo skutku, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, dopustil a rozhodol sa na základe nich podať obžalobu. Teda za dôvodnosť rozhodnutia prokurátora podať obžalobu musí niesť zodpovednosť iba prokurátor, ktorý v trestnom konaní škodu spôsobil.

Podľa jeho názoru bol splnený základný predpoklad k uplatneniu práva na náhradu škody podľa tohto osobitného zákona, a to vydaním rozhodnutia Okresného súdu v Žiline č.k. 28T/113/2013-2240 zo dňa 04.12.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 02.12.2014, ktorým súd žalobcu podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby pre skutok uvedený v obžalobe, pretože tento skutok nie je trestným činom. Boli splnené ďalšie zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to nezákonné rozhodnutie, vznik škody, ktorú ujmu spočívajúcu v nákladoch za obhajobu v trestnom konaní si žalobca uplatnil a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a výškou spôsobenej škody. Náklady vynaložené v trestnom konaní na trovy obhajoby sú tak v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci.

3. K odvolaniu žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie podal písomné vyjadrenie žalovaný. Vo svojom vyjadrení uviedol, že rozsudok okresného súdu považuje za zákonný a riadne odôvodnený, skutočnosti uvedené v odvolaní nepreukazujú nezákonnosť napadnutého rozsudku, a preto navrhol odvolanie zamietnuť.

4. V dôsledku podaného odvolania bol spis predložený na rozhodnutie o odvolaní odvolaciemu Krajskému súdu v Žiline. Odvolací súd predovšetkým konštatuje, že pokiaľ súd prvej inštancie rozhodoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 99/1963 Zb. v znení zmien a doplnkov), tento stratil účinnosť ku dňu 30.6.2016 v dôsledku nadobudnutia účinnosti nových civilných procesných kódexov, a to zák. č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a zák. č. 161/2015 Z.z. - Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Odvolací súd bol potom povinný pri svojom procesnom postupe a rozhodovaní aplikovať uvedenú novú právnu úpravu (§ 470 ods. 1 CSP) s tým, že účinky procesných úkonov súdu prvej inštancie ostali zachované (§ 470 ods. 2 CSP).

5. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom, ktorým je žalovaný, v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Podmienky prípustnosti a zároveň dôvodnosti odvolania odvolací súd postupujúci v súlade s ust. § 470 ods. 1 CSP (už podľa tohto zákona, ktorý nadobudol účinnosť až po začatí odvolacieho konania) posúdil podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva zo základných princípov CSP a to z princípu spravodlivej ochrany práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov odvolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (čl. 2 ods. 1,2 CSP) a z princípu ústavne konformného a eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (čl. 3 ods. 1 CSP).

7. V zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a prislúchajúceho spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie nárok žalobcu nesprávne právne posúdil.

9. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery, na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu.

10. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, keď súd nepoužil správny právny predpis alebo keď síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo keď zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Prvostupňový súd na daný prípad správne aplikoval ustanovenie zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

12. Ustanovenie § 1 cit. zákona vymedzuje predmet právnej úpravy tak, že upravuje a/ zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, b/ zodpovednosť obce a vyššieho územného celku za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy. V oboch prípadoch zákon postihuje výkon verejnej moci, a to bez ohľadu na to, či tento výkon je uskutočňovaný orgánmi štátu, alebo orgánmi, na ktoré boli funkcie štátu prenesené, alebo tieto funkcie plnia orgány samosprávy. Zodpovednosť štátu je objektívnou zodpovednosťou bez možnosti zbavenia sa zodpovednosti. Je daná vždy, ak je daná príčinná súvislosť medzi škodou a výkonom verejnej moci v dôsledku nezákonného rozhodnutia, nezákonného zatknutia, zadržania, alebo v dôsledku iného pozbavenia osobnej slobody, rozhodnutia o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe, alebo nesprávnym úradným postupom.

13. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa § 1 - § 17 cit. zákona je objektívnou zodpovednosťou štátu bez ohľadu na zavinenie, ktorej sa nie je možné zbaviť, a ktorá je založená na splnení troch podmienok, a to 1/ nezákonné rozhodnutie, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a vznikom škody. Prvotnou podmienkou je teda existencia rozhodnutia, ktorým v konkrétnej veci štátny orgán aplikoval všeobecné pravidlo právnej normy na ním prejednávaný prípad a rozhodoval tak o právach a povinnostiach individuálnych subjektov. Nevyhnutnou podmienkou zodpovednosti štátu bolo, aby právoplatné, alebo bez ohľadu na právoplatnosť vykonateľné rozhodnutie, bolo ako nezákonné zrušené alebo zmenené a zároveň, aby bolo preukázané, že ak by nebolo nezákonného rozhodnutia, ku škode by nebolo bývalo došlo. Z uvedeného vyplýva, že právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bolo nezákonné rozhodnutie zrušené, vzniklo poškodenému právo na náhradu škody, ktorá mu bola týmto rozhodnutím spôsobená, t.j. vzniklo mu právo na plnenie.

14. Osoba, proti ktorej bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby, a to bez zreteľa na to, či mu bol obhajca ustanovený, alebo si ho zvolil sám.

15. Zo spisového materiálu vyplýva, že uznesením Okresného riaditeľstva PZ bolo začaté trestné stíhanie žalobcu pre prečin ublíženia na zdraví a prečin výtržníctva. Voči uvedenému uzneseniu žalobca ako obvinený podal sťažnosť z dôvodu, že uznesenie považoval za nezákonné a vydané predčasne. Uznesením Okresnej prokuratúry v Žiline bola sťažnosť obvineného (žalobcu) zamietnutá ako nedôvodná s konštatovaním, že poverený príslušník PZ neporušil Trestný poriadok s tým, že doposiaľ zabezpečené dôkazy nasvedčujú záveru, že skutok uvedený v uznesení o vznesení obvinenia sa stal a vykazuje prečiny ublíženia na zdraví a výtržníctva. Dňa 20.06.2013 bola podaná Okresnou prokuratúrou v Žiline obžaloba na obvineného, žalobcu, pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Rozsudkom Okresného súdu v Žiline sp. zn. 28T/113/2013-240 zo dňa 04.12.2014 bol žalobca oslobodený spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. Žalobca v predmetnom trestnom konaní mal obhajobu a právny zástupca žalobcu si vyčíslil trovy obhajoby vo výške 1.070,56 Eur, ktoré podľa dokladu boli vyplatené žalobcom právnenému zástupcovi.

16. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobcovi vznikla škoda v dôsledku nezákonného rozhodnutia.

17. Na úseku trestného konania, ktorý začína vydaním uznesenia o začatí trestného stíhania a je zavŕšený podaním obžaloby vykonávajú svoju pôsobnosť tak vyšetrovateľ policajného zboru ako aj prokurátor. Vo veci náhrady škody spôsobenej v tomto úseku trestného konania orgánom verejnej moci, preto ako orgán konajúci v mene štátu prichádza do úvahy tak Ministerstvo vnútra SR ako aj Generálna prokuratúra SR. Z hľadiska určenia, ktorý z týchto orgánov je v danom prípade orgánom konajúcim v mene štátu je rozhodujúce, na ktorom z nich bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody; ak žiadosť bola podaná na oboch uvedených orgánoch, je príslušný ten z nich, ktorý vo veci začal konať ako prvý (§ 4 ods. 1 písm. l) zák. č. 514/2003 Z.z. - rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/194/2012, ZSP č. 11/2014).

18. S poukazom na vyššie uvedené závery, odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku uznesenia.

19. Úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne v predmetnej veci rozhodnúť s poukazom na vyslovený právny názor odvolacieho súdu, ktorý je pre súd prvej inštancie záväzný.
K zrušeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie došlo aj v záujme zachovania dvojinstančnosti konania.

20. Odvolací súd dáva súdu prvej inštancie do pozornosti úlohu prokurátora, ktorý má povinnosť na zákonnosť prípravného konania dohliadať z úradnej povinnosti (§ 174 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku).

21. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)